

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lateinisches Gebet- und Stundenbuch - Cod. U. H. 22

[Bamberg (Diözese)?], [Ende des 15. Jahrh.]

[Kommunion- und Elevationsgebete]

[urn:nbn:de:bsz:31-231908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-231908)

orat: ante et post Com:

188

Orationes ante et post Comuioes

Omnipotens et misericors deus.
Certe ego indignus peccator acce-
do ad sacramentum corporis et san-
guinis domini nostri iesu christi. **A**c-
cedo tamen quam infirmus ad medici-
nam. **I**mmundus ad fontem misericor-
die. **C**ecus ad lumen claritatis eter-
ne. **I**gnarus ad magistrum uerita-
tis et doctorem iusticie. **P**oenus ad
dominum celi et terre. **I**udus ad
regem glorie. **R**ogo ergo nimense
largitatis tue abundantiam, quibus
meam digneis sanare infirmitate.
Illuminare cecitatem. docere fati-
tatem. lauare feditatem. ditare

Confessio generalis 208.

paupertatem. uescare nuditatem.
ut ipm panem angelorum et do-
minum dominantium et regem re-
gum tanta suscipiam contritione
et deuotione reuerencia et tremore
tanta puritate et fide. tali posito
et humilitate. sicut excedit saluti
anime mee. Da mihi queso illis
dominici corporis et sanguinis no
solum suscipere sacramentum sed
et uirtutem sacramenti. **Q**uam
tissime deus. da mihi sic suscipere
corpus uirginitati tue. quod traxit
de uirgine. ut corpori suo misce-
retur incorporari. et inter eius
membra connumerari. **P**ater

amantissime concede mihi dilectū
 filium tuum quem nunc uelatum
 suscipere xpono reuelata tandem
 facie contemplari. qui cum. **Alia**

Omnine iesu christe **oratio**
 immensam clementiam tuā
 humli deuotione deosco. ne ira
 scaris mihi indigno famulo tuo
 pro hoc q̄ tam in mundo corvore
 et mente in dominum tuam intrare,
 et sacrosā uictum corpus. uicisq̄
 sanguinem tuum sumendum ac
 cedere uesumo. sed recordare obse
 cro. q̄ mulierem sanguinis a con
 tactu gloriose fimbrie uestimen
 ti tui. et illam quoq̄ peccatricem

1931
flentem et penitentem a sanctorū
pedum tuorum osculo non repulisti.
Tu nec me dñe Jesu chre innumeris
scelerib⁹ meis a cōmunionē tanti
mysterii uelut indignum repellas.
sed penitentiam mihi indigno, fon-
tem lachrimarum habere concedas.
ut in syndone munda id est munda
to corde et corpore non ad suditiū,
sed munda et pura consaencia ad
remedium anime et remissionem
omnium peccatorum meorum te mi-
serante percipere merear Amen

Alia oratio ante Cōmunionē
O Pulcherrime atq; amantissime
dñe Jesu chre quem nunc

ante Comuni:

190

deuote desidero suscipere. tu scis
infirmi-
tatem meam et necessita-
tem, quam patior. in quantis ma-
lis et vicis taceo. quam sepe sum
granatus, tentatus, turbatus et
inquinatus. Pro remedio ad te uenio
pro consolatione et subleuamine,
te deprecor, ad omnia scientem lo-
quor. tui manifesta sunt omnia
interiora mea. et qui solus potes
me perfecte consolari et adiuua-
re. tu scis quibus bonis indigeo,
pro omnibus, et quam pauper sum
in virtutibus. **T**ate scio ante te
gratiam postulans et misericor-
diam. refice esurientem mendi-

cum tuum **A**ccende frigiditatem
meam igne amoris tui. **I**llumina
cecitatem meam claritate presen
cie tue. **V**erte mihi omnia terrena
in amaritudinem. omnia graua
et contraria in patientiam **F**rige
cor meum ad te in celum. et ne di
mittas me uagari super terram.
tu solus mihi ex hoc dulcescas us
q; in scdm. quia tu solus abus es
et potus meus. amor me9 et gaudi
um meum. dulcedo mea. **V**tinā me
totaliter ex tua presentia accen
das et combures. et in te transmu
tes. ut vn9 tecum efficiar spūs y
grām interne vniōis. et lique

ante Commun.

191

factionem ardentis amoris. ne pa-
tiaris me ieiunum et aridam acce-
recedere, sed operare mecum mise-
ricorditer sicut sepius operatus es
cum sanctis tuis mirabiliter. quid
mirum. si totus ex te ignescerem,
et in meo deficerem, cum sis ignis
semper ardens, et nunquam defi-
ciens amor. corda purificans, et
intellectum illuminans Amen

Alia oratio ante Communionem

Quoniam totius misericordie, qui
nunquam manare cessas. ue-
ni hodie et tribue anime mee egro-
ta carnem tuam deuote sumere, et
pretiosum sanguinem tuum bibere,

101
non quia iustus sum sed pator. qz
non est opus sanis medicus sed ma
le habentibus. **Q**uer a charitas inq
est eterna felicitas. **S**pes unica a
nimme mee. aufer a me iniquitates
meas. ut pura mente merear intra
re ad sancta sanctorum. **T**e expectat
cor meum imple desiderium meum
quod in me misisti. ut ipse uoluisti.
Tuus sum ego tibi. noli me derelin
quere alieno. **D**extera tua semper me
preueniat. et ab omni malo defen
dat. **D**one ueni. cui ego miserum
pectavi. obliuiscere peccata mea proq
bus effudisti sanguinem tuum.
Deni dulcissime deus. da mihi cibum

+ Jesu

ante Comuni:

192

salutis eterne. ueni hostia immacu-
lata libera me a morte eterna. Veni
infirmorum medicus. Veni ieiunan-
tium tabernaculum. ueni domine visita domum
istam. nomini tuo dedicatam. Pater
uenio ad te quem toto corde desidero.
Ad quem tota mentis intentione as-
piro quem totis uisceribus amplector.
Cuius corpus et sanguinem accipere
cupio ut semper in me maneat. et in
caelum non me dimittas Amen

Alia oratio ante Communionem

Ave sanctissima caro christi
et sanguis. Ave summa dul-
cedo que detrimentum nescis. fas-
tidium tollis. Mortem necas vita

eternam prestas. **Aue** beata refe-
ctio. que electos tuos de mundi hu-
ius exilio ducis ad patriam. **Aue**
felix hostia. que in crucis ara deo
patri pro nostrorum pondere pctō-
rum es oblata. **Aue** manna nive
candidi⁹. melle dulcius. omni au-
ro preciosius. aufer obsecro pas-
tor bone a me iniquitates. ut puri-
ficato corpore. et spū. merear de-
gustare sancta sanctorum. **Fitq;**
mibi hoc uenerabile sacramentū
contra hostiles insidias in expug-
nabile presidium. ut hoc saluta-
ri viatico refectus. lubricas hui⁹
uite vias immaculato calle tran-

sire, et ad te panem uinum et uerū
 angelorum dominum sine impedi-
 mento dyabolice fraudis ualeam
 peruenire. **F**raudi me, placare
 dñe, attende. et fac ne moreris per
 temetipm: deus meus, quia nemo tan-
 ti mysterij poterit esse dignus, nisi
 tu omnipotens, suscipientem fece-
 ris esse dignum Amen

A mensam **Alia oratio**
A dulcissim conuuij tui dñe
 iesu christe. ego peccator de prijs
 meritis nil presumens, sed de tua
 confidens misericordia et bonitate
 accedere uereor et contremisco. na
 cor et corpus habeo multis criminib⁹

891
maculatum. Mentem et linguam
non caute custoditam. Ergo pia
deitas, o tremenda maiestas, ego
miser inter angustias deprehen-
sus ad te fontem misericordie re-
curro ad te festino sanandus.
sub tuam protectionem fugio, et
quem iudicem sustinere nequeo,
saluatorem habere suspiro, tibi
dñe plagas meas ostendo, tibi ue-
recundiam meam detego. Scio
peccata mea multa et magna y-
quibus timeo. Spero in nri misericor-
dias tuas, quarum non ē nume-
rus. Respice ergo in me oculis
misericordie tue, pie dñe Jesu

christe rex eterne deus. homo cruci-
fixus propter hominem. Exaudi
me sperantem in te. et miserere
mei pleni misericordie et peccatis. tu
qui in fonte misericordie nunquam
manare cessabis. Salve salu-
tatis victima pro me et omni hu-
mano genere in patibulo crucis
oblata. Salve nobilis et preciosis-
sime sanguis de vulnere crucis
pro domini mei Iesu christi proflu-
ens. et peccata totius mundi abluens.
Recordare domine creature tue.
quam tuo sacro sanguine rede-
misti. peccet me peccasse. cupio
emendare quod feci. **I**ufer ergo

401
a me clementissime pater omnes
iniquitates et peccata ut purifica
tus mente et corpore digne degusta
re merear sancta sanctorum. et co
cede ut sancta prelibatio corporis
et sanguinis tui quam ego indignus
sumere intendo. sic peccatorum me
orum remissio. sic delictorum perse
cta purgatio. sic turpium cogita
tionum effugatio. bonorumq; sen
suum regeneratio. operumq; tibi
placencium salubris edificatio. aie
quoq; et corporis contra inimico
rum meorum insidias firmissima
tuitio Amen *Alia ante comunioz*
Omnne Iesu christe pater

ante Comuni :

195

miserericordissime, rogo corde toto ut
omnia peccata mea dimittas, in vi-
ta presenti penam pro eis infligas
nec aliquam penam ad purgato-
rium reserves. **D**eus immense
pietatis, cuius fortitudo est infinita
qua sine te peccatis resistere non
ualeo. conforta me instantum. qz
peccatum mortale amplius nunquam
committam. omnesqz dyaboli tentati-
ones amodo vincam. **V**itam cogita-
tiones, uerba, et opera omnino ad
te dirigam. ac me in fine uite mee
custodias. ne dyabolus mihi erro-
rem inferat, et sic in desperatione
inducar. **D** fons emanans charitas

fac mentem meam liberam ab omni
creatura. que posset eam sibi attra-
here. et at tua dilectione impedire. ut
in tuo amore proficiam. nunc uero
et in fine uite mee. digne te sumam
et sic animam meam. sacculo cor-
poris exutam. perduc ad patris
eterni palatium. ad videndum cla-

Dire sancte trinitatis speculum. Amen
Domine Tu iam vis a credere
non sum dignus ut intres sub
tectum meum. sed tu dne qui dixi-
sti. Qui manducat carnem meam
et bibit sanguinem meum in me
manet et ego in eo. propitius esto
mibi peccatori per sumptionem

Post Sanct. Communio: 196

corporis et sanguinis tui. et presta
ut non in fudicium damnationis
illud sumam. sed misericordia tua
retribuente in salutem et remissi
onem peccatorum meorum. qui vi
uis et regnas deus **pecequin tu**

orationes post sacram comunio

Ave sanctissima caro. summa
vire dulcedo. Ave celestis po
tis ante omnia mihi dulcis ueris
sime et viissime amator. et reconci
liator humani generis Iesu christe
eterna salus omnium te diligenti
um. qui propter tuam patientiam p
missisti me indignum peccatorem
polluto corde meo et ore accipere

hoc sanctum corpus et sangui-
nem tuum, quem qui accipit in-
digne, non ad remedium sed ad
Judicium accipit. **Q**ueso esto mi-
hi pietius indignissimo peccatori,
et qui es uera et eterna uita dig-
nare per hec sacramenta que su-
psi, omnem iniquitate, et impietate
mee prioris uite remittere,
et sequentis uite actionem, in lau-
dem et gloriam tui sanctissimi no-
minis transmutare, ut tu ad u-
dicandum tibi uost hanc uitam
presentatus fuero, noli me queso
clementissime deus ppter inhu-
mabilia peccata mea damnare.

sed per hanc receptionem redem-
 ptionis nostre auerte iram tua
 a nobis. quam seuerissime meis ne-
 gligentis plurimis et peccatorum
 perpetracionem pro cholor me pro-
 fitetur iritasse. *O* serenissima o-
 mnipotens mater dñi nri Iesu christi *Maria,*
 Virgo perpetua que eundem creato-
 rem omnium creaturarum in tuo
 sacratissimo utero digna fuisti por-
 tare. cuius idem ueracissimum cor-
 pus et sanguinem ego miser peccator
 et indignus sumere presumpsi. tu
 am humiliter deprecor miserico-
 diam, ut ad ipm pro me digneris in-
 tercedere. quatinus quicquid in

eis ineffabili sacramento igno-
ranter aut negligenter comisi-
tus sacratissimis precibus
mibi sua pietate ineffabili atq[ue]
misericordia inenarrabili dig-
netur indulgere Amen *Alia oro*

post sacrami communione

Ineffabilem misericordiam
tuam dñe Iesu christe hu-
militer exoro. ut hoc sacramentū
corporis et sanguinis tui quod
suscepi indignus sit mibi virega-
tio scelerum. sit fortitudo fragili-
um. sit contra mundi vericula
firmamentum. sit inpeccatio
ueme. sit scabulum gratie

sit medicina vite sit memoria
 passioms tue. sit contra debili-
 tatem uomitis sit viaticum mee
 peregrinacions. **P**untem me con-
 ducât. errantem me reducat. **R**e-
 uertentem me suscipiat. **T**itubâ-
 tem me teneat. cadentem me erigat
 et perseverantem me in gloriam
 introducat. **O** altissime deus. be-
 atissima presenciam corporis et san-
 guinis tui sic immutet palatû
 cordis mei. ut vretet te nullam
 unquam sentiat dulcedinem. nul-
 lam amet vulchricudinem. nul-
 lum querat illicitum amorem.
 nullam desideret consolationem

nullam admittat unquam delecta-
tionem. nullum curet honorem.
nullam timeat crudelitatem. Qui
vixis et regnas in secula seculo-
rum Amen *Alia orō p^a Communionem*

Gra perceptio corporis et
sanguinis tui omnipotens
deus non ueniat mihi ad iudiciū,
neque ad condemnationem. sed sit
omnium peccatorum meorum op-
tata remissio. anime et corporis
mei via gubernatio. et votens ad
vitam presentem et ad eternam
introductio per *Alia orō p^a sacra*

Gracias tibi *comunionem*
ago dñe sancte pater om-

Post Cōmuniō:

199

impotens eterne deus, qui me indi-
gnum peccatorem vix tuam grām,
nullis meis meritis exigentib⁹ sa-
tiare dignatus es corpore et san-
guine filij tui domini nostri iesu
christi. te precor ut hec sancta com-
muniō non sit michi reatus ad
penam, sed intercessio salutaris
adueniam. sit mihi armatura
fidei et scutum bonę voluntatis.
sit victoriorum meorum euacuatio.
concupiscentie ac libidinis exter-
minatio. caritatis, paciencie hu-
militatis obedientie, omniumq;
virtutum augmentatio, contra
insidias inimicorum omnium tu

uisibilium qm̄ inuisibilium fir-
ma defensio. motus uiciorum meo-
rum perfecta quietatio in te vno ac
solo firma adhesio. atq; mei firmis fe-
lix consummatio. *Et uideor te ut il-*
lud ineffabile conuiuium me indi-
gnum peccatorem yducere digneris
ubi tu ipse es. cum ioh̄is sanctis tuis
lux uera. satietas plena. atq; per-
fecta iocunditas et leticia et gaudi-
*um sempiternum Amen. **Alia orō***
ps̄ sacrā corōnē ad beatā uirginē
Oberemissima et **Maxiam**
inclita uirgo **Maxia** mater
dm̄ nostri **Jesu christi** regina celi
et terre. que eundem creatorem

omnium creaturarum tuo sanctis-
 simo utero digna fuisti portare.
Cuius idem ueracissimum corpus
 et sanguinem ego indignissimus
 sumere presumpsi. Rogo te per vir-
 ginalem humilitatem tuam et ver-
 passionem et mortem eodem filij tui.
 ut ad ipm pro me misero peccatore
 intercedere digneris ut quicquid
 in eius sacrificio benedictissima
 ignoranter negligenter uel acci-
 dentaliter omisi. tuis sanctissimis
 precibus michi digneris indulgere
 Amen. **Alia orō post sacram coior**
Omnipotentissime dñe iesu chre.
 mspice super me indignum

95
famulum tuum. oculis misericor-
die tue. cum quibus resperisti petre
in atrio. Mariam magdalenam
in convivio. latronem in crucis pati-
bulo. et concede michi. ut cum petre
peccata mea defleam. et cum ma-
ria magdalena perfecte te diligam
et cum latrone in celesti paradisi

so eternaliter te uideam Amen

*Et mihi. **Alia oratio***

Dulcissime iesu chie hoc sacro
sanctum mysterium corporis et
sanguinis tui quod sumpsi suavi-
tas et dulcedo anime mee salus
et sanctitas in omni tentatione. pax
et gaudium in omni tribulatione

lumen et virtus in omni operatione.
solatium et tutela finalis in morte

Amen Sequuntur orationes an
et 9^a eleuatione eucharistie dicende

Ade uerum corpus christi. natum
ex maria uirgine. uere
passum immolatum in cruce pro
homine. cuius latus perforatum
uero fluxit sanguine. Ego imbi
uogustatum mortis in examine
o clemens. o pie. o dulcis fili ma
tris uirginis Marie mei misere
re. et da. ut sicut te nunc uidere
merui in forma uanis. ita cum
ad iudicandum ueneris securus
et gaudens te merear uidere in

In gloria tue maiestatis Amen
De caro christi **Alia oratio**

Achava. immolata crucis ara.
redemptionis hostia. morte tua nos
amara. fac redemptos luce clara.
tecum fieri gloria. Ave uerbum
incarnatum in altari consecratu.
panis uiuus angelorum. salus
spes et infirmorum. medicina vec
tatorum. **S**alue corpus iesu christi
quod de celo descendisti et uolun
redemisti. cum in cruce uerendisti
Iesu bone fons bonitatis. laus ange
lorum. gloria sanctorum. spes vec
tatorum. miserere nobis Amen.
Alue lux **Adhuc alia orō.**

Sanctus

Et uita eter^{na}, ad S: Eleuatio: 202

^{eterna} mundi, uerbum patris hoscia uera,
^{na, aue} uiaa caro, deitas integra, uerus ho,
Aue principium nostre creationis.
Aue premium nre orationis. aue
uictum nre redemptionis. Aue
uaticum nostre peregrinationis
Aue solacium nre expectationis.
Aue salus nostre saluationis. qui
hic immolaris pro nobis et sancti-
ficaris. uiaa dies nostros in tua pa-
ce disponi. et nos in electorum tuo-
rum grege numerari. Amen

Angius tuus Alia oratio

Dne iesu chryste pro nobis ef-
fusis. sic imbi in remissionem om-
nium peccatorum meoru, negligen-

per electorum

tuarum et ignorantiarum mearum
in robur, in augmentum et in con-
seruationem fidei, spei, et charitatis,
gratiarum et uirtutum, mantela
uite, et in adeptionem glorie eter-
ne, in absolutionem animarum
patris et matris mee, et omnium
zizetia pro quibus orare teneor Amen.

Iterum oro post sacram communio
Quia deus meus, misericordia
mea, remitte michi miseria
peccatori et indignissimo famulo
tuo omnia peccata mea, et nunc
specialiter remitte michi uissime
deus quod ad celebranda sanctissima
altaris tui mysteria accessitam

indigne et impudenter. Remitte
mibi sanctissime deus. quod sanctis-
simum corpus et sanguinem tuum
sumpsi tam indigne. et tractavi
tam irreuerenter. Remitte mibi cle-
mentissime deus. quicquid in hac
missa et in alijs missis. et momm-
bus que ad debitum tui honoris
et seruitutis pertinent. tam in dice-
dis quam agendis. exansui incaute
et negligenter. Remitte mibi beni-
gnissime deus. q. de tua sanctissi-
ma mensa totiens accessi tam in-
grate et indecenter. Dne deus om-
nem indignam pudicitiam. omne
ingratitude et indecentiam

meam circa tuum sacramentum
sanctissimum omnino dimittere mi-
hi digneris pater misericordiarum
pro tua misericordia in eternum.
Pra nunc oro vixissime deus ut vin-
dulcissimum sacramentum sit mi-
hi contra omnium peccatorum me-
orum vulnere efficacissimum me-
dicamentum. **S**it mihi charissime
deus hoc dulcissimum sacramen-
tum omnis virtutis et gratie vir-
tuosissimum complementum. sit
mihi benignissime deus hoc dulcis-
simum sacramentum tam in vita
quam in morte contra omnia peccata
la validissimum tutamen. **S**it

mibi beatissime deus, hoc dulcissi-
mum sacramentum ad eternam
beatitudinem solidissimum sacra-
mentum. **M**i domine per sanctam
queso eucharistiam Da mihi ut
a peccatis emundat⁹ meritis feci
datus, sine bono consummatus, ceci-
sine sine sim beatus Amen. **Dei fi-**

Benedicat me **ca benedictio**
imperialis maiestas, prote-
gat me regalis diuinitas. **I**usto-
diat me sempiterna deitas. **S**oueat
me gloriosa vnicitas, defendat me
immensa trinitas, dirigat me in-
estimabilis bonitas. **R**egat me po-
tencia dei patris, viuificet me sa-